

Utorkové ženy

MONIKA PEETZOVÁ

Monika Peetzová

Utorkové ženy

Z nemeckého originálu Monika Peetz: *Die Dienstagsfrauen*
(Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG)
preložila Lubica Henssen

Redakcia Miroslava Kysel'ová
Jazyková úprava Gertrud Mária Korpič

Translation © 2014 by Lubica Henssen

Copyright © 2010, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG,
Cologne/Germany

Underlying rights licensed by the broadcasting corporation
ARD/license through Degeto Film GmbH

Slovak edition © 2014 by Zelený kocúr s. r. o.;
www.zelenykocur.sk

Grafická úprava: Design Amorandi

Návrh obálky Gábor Gerhes

ISBN 978-80-971534-4-1

„Pohni sa, Tom! Zdvihni zadok!“ vrieskal Luc. „Hostia tu budú každú chvíľu.“ Majiteľ reštaurácie Le Jardin neúprosne preháňal svojho nového čašníka po lokáli a každú sekundu ho obšťastnil novým príkazom.

„Povedal som päť pohárov.“

„Ale nie tie normálne taniere!“

„Kde sú kvety?“

„Musím si všetko urobiť sám?“

Tom rozumel tak akurát figu borovú. Načo je dobrý ten zhon, mu neprezradila ani kniha objednávok.

„Stôl pri kozube si dnes nikto nerezervoval.“

Luc sa na Toma pozrel, akoby to bola najblbšia poznámka, akú v živote počul. „Pozrel si sa do kalendára?“

„Jasné.“

„A?“

„Je tam napísané, že je utorok.“

Luc zvýšil hlas: „Prvý utorok v mesiaci. To znamená, že...“

„Máme dnes nejaký francúzsky sviatok?“ tipoval Tom, akoby práve súťažil v televíznej šou.

Luc zastonal. Zrejme urobil chybu, keď dal nezamestnanému mladíkovi, ktorý ani nedokončil školu, šancu, aby uňho mohol pracovať. Tomova jediná skúsenosť z gastronómie pochádzala ešte z raného detstva. A to, keď ho jeden hormónmi

poháňaný idiot splodil v priestoroch reštaurácie športového klubu TSV Euskirchen. Žiaľ, tým hlupákom bol Luc, a tak len veľmi ťažko mohol poslať svoju bývalú kadeľahšie, keď mu pred piatimi týždňami priviedla nepodarený produkt ich spoločnej aféry a nechala ho stáť vo dverách reštaurácie. Najdúch už medzitým dosiahol vek devätnásť rokov a bol celkom po mame. Tým si bol Luc istý.

„Každý prvý utorok v mesiaci si na ôsmu rezervujú stôl moji najvernejší hostia. Prvýkrát prišli, keď som tu bol ešte iba čašníkom. Tak dlho už sem chodia,“ rozplýval sa Luc, pričom jeho zretelný kolínsky prízvuk okamžite prezradil, že z Francúzska pochádza iba ak jeho umelecké meno „Luc“. Na charaktere reštaurácie však nič meniť nemienil. Nachádzala sa v tesnej blízkosti Francúzskeho inštitútu.

„No a?“ ešte stále nechápal Tom.

Luc si vzdychol po druhýkrát. Mal šesťdesiatpäť rokov a pomaly začal uvažovať, kto po ňom prevezme reštauráciu. Ale ako mal vysvetliť svojmu nedomýšľavému synovi, čo je na týchto piatich ženách také výnimočné? Chodili sem už pätnásť rokov, spočiatku raz za týždeň, vždy v utorok, neskôr raz za mesiac.

Bol upršaný deň, tržba minimálna a Luc sa práve rozhodol reštauráciu zatvoriť, keď stáli po prvýkrát vo dverách: päť chichotajúcich sa žien, premočených do nitky. Päť maximálne odlišných žien. Chladná Caroline, právnička s vyšportovanou postavou a súmernou tvárou; Judith, bledá, štíhla a takmer priesvitná; Eva, čerstvá doktorka, ktorá si vždy vedela dať rady; Estelle, už na prvý pohľad dáma – a najmladšia Kiki, maturantka, pestrý motýlik.

Bola to Caroline, ktorá Luca prehovorila, aby otváral ďalšie a ďalšie fľaše vína. Pohotová právnička mala už vtedy posledné slovo. Pritom na nápad, aby si po kurze francúzštiny zašli spolu niekam posediť, prišla Judith.

„Chcem si svoj voľný večer vychutnať do poslednej minúty,“ vysvetľovala. Neskôr sa ukázalo, že Judith svojmu vtedajšiemu manželovi Kaiovi naservírovala výhovorku, že kurz francúzštiny požaduje a aj financuje jej zamestnávateľ. Spoliehala sa na to, že jej pantičkársky manžel zaľahne presne o 22:30 do postele a nevšímne si, že v utorky bude Judith chodiť domov stále neskoršie. Kurz francúzštiny bol začiatkom konca Judithinho manželstva. Vymýšľala si ďalšie klamstvá o následných kurzoch a stretávala sa i naďalej s priateľkami. Trvalo večnosť, kým sa Judith, posmeľná svojimi utorkovými priateľkami, vyslobodila zo svojho nešťastného manželstva. A Luc mohol pozorovať, ako sa za tie roky z nerozhodnej sekretárky stala žena, ktorá sa za pomoci ezoteriky a východnej múdrosti vybrala vlastnou cestou.

Luc za tie roky sledoval osudy svojich utorkových žien. Bol svedkom, ako sa z nadanej právničky Caroline stala obávaná obhajkyňa, ako temperamentná medička Eva zavesila na kliniec lekárske povolanie a založila si rodinu a ako maturantka Kiki dospela. Za pätnásť rokov sa všetko zmenilo. Le Jardin už nebol iba tajným tipom, ale stálicou gastronomickej scény, Luc už nebol čašníkom, ale majiteľom. Iba luxusom rozmaznaná Estelle, najstaršia z utorkových žien, sa nemenila. Kládla dôraz na to, aby si každý všimol, aká je bohatá – že jej druhým domovom je St. Moritz a že dokonale ovláda golf. Luc predpokladal, že sa už narodila oblečená do kostýmu od Chanel.

„Tie baby, čo tu boli nedávno.“ Tomovi konečne došlo a vyčarilo mu to na tvári úsmev od ucha k uchu. „Príde aj tá mladá s dlhými nohami v krátkej sukni?“

„Kiki? Radšej sa od nej drž bokom,“ varoval ho Luc.

„Ale veď vyzerá milá.“

O tom Luc vedel svoje. Kiki nebola milá. Kiki bola úžasná. Veselá, divoká, plná energie, trvalo v dobrej nálade a aj rada zalúbená. „Cudnosť spôsobuje vyrážky,“ vravievala. Dôvodom, prečo sa začala učiť po francúzsky, bol istý Matthieu z Rouenu, do ktorého sa smrteľne zalúbila počas cesty vlakom Interrail po Európe, hneď ako zmaturovala. Dúfala, že ich vzťah nadobudne nový rozmer, ak sa budú môcť aj porozprávať, ale už po štyroch hodinách francúzštiny pre začiatočníkov pochopila, že Matthieu najradšej rozprával o svojej bývalej. Kiki našla útechu u Nicka. A u Michaela. Snívala o pevnom vzťahu, sex však milovala viac ako mužov, s ktorými ho mala.

„Byť single má jednu výhodu. Človek sa celkom môže sústrediť na svoju kariéru,“ nahovárala si. Jej aktuálne miesto návrhárky v renomovanom Štúdiu dizajnu Thalberg jej však očakávaný zvrät v kariére neprinieslo. Kiki bola súčasťou tímu dizajnérov, ktorý podporoval Johannesa Thalberga. Šéf firmy i kreatívny líder navrhoval lampy, kuchynské potreby a doplnky aj celé interiéry obchodov a hotelov. Kiki zatiaľ medzi dizajnérmí nijako nevyňikala, ale verila v budúcnosť. Každým novým dňom.

„No tak rozprávaj,“ naliehal mladý čašník.

Luc by toho vedel rozprávať. Nepoznal iba Kikine romány. Päť žien ani len netušilo, čo všetko z ich života Luc zaregistroval. Vedel veľmi pozorne načúvať a vedel aj o ich tradičných spoločných výletoch. Niet divu, veď anekdoty z každoročných ciest sa pravidelne preberali na utorkových stretnutiach, čo rovnako pravidelne viedlo u dám k výbuchom smiechu.

Prvýkrát sa spolu vybrali na víkend do Bergisches Land, aby sa tu, ďaleko od mesta, pripravovali na skúšku z francúzštiny. Ich spoločný študijný pobyt bol veľkým úspechom. Me-

nej úspešne dopadla skúška. Kiki a Estelle sa vôbec nedostavili. Kiki sa práve zaoberala francúzskou rečou tela a Estelle zmenila poradie v rebríčku dovolenkových lokalít: francúzsky vidiek bol out, in bolo pobrežie Algarve. Tak načo sa ešte učiť po francúzsky? Mladej lekárke Eve sa od trémy dvíhal žalúdok, a tak väčšinu času strávila na toalete Francúzskeho inštitútu. Ako sa však neskôr ukázalo, dôvodom jej nervozity nebola skúška, ale jej nový cyklotest, ktorý zrejme nebol taký spoľahlivý. Jej prvorodený syn David zato spoľahlivý bol a prišiel na svet už v siedmom mesiaci. Vážil viac ako štyritisíc gramov, meral päťdesiatsedem centimetrov a bol dôvodom, prečo to Eve nevyšlo. Ani so skúškou z francúzštiny a ani s asistentským miestom lekárky v kardiologickom centre v Paríži. Podpísanú zmluvu má odloženú dodnes. „Ako symbol života, ktorý som takmer žila,“ hovorí.

Judith skúšku riadne absolvovala a prepadla. Peniaze značnej sumy, ktoré potajme odoberala z domáceho rozpočtu a použila na odbúravanie skúškovej trémy, mohla isto investovať zmysluplnejšie.

Iba Caroline, právnička s červeným diplomom, skúšku zložila. Ako najlepšia zo všetkých absolventov. Hovorila perfektnou francúzštinou. A hoci Luc pozorne sledoval jej kariéru prostredníctvom správ v novinách, nikdy nepochopil, načo tento cudzí jazyk vlastne potrebovala. Ani jeden z kriminálnikov, ktorých obhajovala, sa nepokúsil vylúpiť Louvre, uniesť lietadlo Air-France alebo vyhodiť do vzduchu Eiffelovku. Jej manžel Philipp, praktický lekár v bohatej kolínskej štvrti Lindenthal, trávil dovolenky najradšej v Taliansku. A Caroline nemusela pomáhať ani svojim dvom deťom s domácimi úlohami z francúzštiny. Jej deti nemali v škole nijaké problémy, tak ako ich mali štyri Evine ratolesti.

Luc by bol vedel svojmu zvedavému synovi rozprávať príbehy o priateľkách celé hodiny, ale mlčal ako hrob. Majiteľ reštaurácie bol dostatočne múdry na to, aby ženy ani len raz nesporovali, koľko toho o sebe prezradili. Luc utorkové ženy mlčky sprevádzal a obdivoval a jeho Le Jardin bol pre nich spovednicou.

Stôl bol perfektne prestretý, kuchár stál v štartovacej pozícii, sviečky už dávno horeli.

„Ako to, že tu ešte nie sú?“

Luc sa znepokojene pozrel na hodinky, ktoré ukazovali štvrt na osem.

Stávalo sa pomerne bežne, že do Le Jardin zašli skupiny študentov z Francúzskeho inštitútu. Len zriedka z toho vznikali priateľstvá na celý život. Ale nestalo sa ešte ani raz, aby stôl, pri ktorom sedávali utorkové ženy, zostal v prvý utorok v mesiaci prázdny.

Keď Luc krátko po jedenástej zatváral svoju reštauráciu a ani Caroline, ani nikto iný sa neohlásil, vedel, že niečo nie je v poriadku. Muselo sa stať niečo, s čím sa za pätnásť rokov ešte nestretol.

„Musíme zrušit rezerváciu u Luca,“ povedali si ešte pred niekoľkými dňami, ale v utorok na to všetky zabudli.

Arne, terajší Judithin manžel, ležal v kolínskej Nemocnici sv. Jozefa na „štvrtom poschodí“, čo bol v slangu nemocničných lekárov a sestier až príliš zjemňujúci výraz pre trakt s pacientmi, ktorým už nedávali žiadnu nádej na život. Všetko tu bolo tlmené: svetlo, hlasy a predovšetkým očakávania. Na štvrtom poschodí sa čakalo na smrť. Arne čakal šesť dní. A s ním aj Judith a jej utorkové priateľky, ktoré sa pri nej pravidelne striedali.

Arneho choroba bola ako jazda na húsenkovej dráhe. Každá cesta hore sa neskôr ukázala ako ilúzia. Najprv to človeka vynieslo do výšky, aby ho vzápätí rýchlym tempom vrhlo do bezodna. Zlé správy prichádzali jedna za druhou:

„Neoperovateľné.“

„Mizerné výsledky krvných testov.“

„Chemoterapia nezaberá.“

„Je to iba otázka času.“

Začalo sa to pred devätnástimi mesiacmi. Devätnásť mesiacov sa Arne a Judith vyhýbali slovu smrť, ako len mohli. Myšlienku, že ju Arne už čoskoro opustí, odsúvala Judith neustále bokom. Ale koniec napokon prišiel.

„Musíme zabezpečiť, aby pri Judith bola vždy aspoň jedna z nás,“ navrhla Eva a rozdelila utorkové ženy na zmeny. Bola však prvá, ktorá vypadla. Matkin plán narušila Evina trinásťročná dcéra Lene, ktorá zletela z bicykla a takmer si vylomila zub. V tejto situácii ju Eva za žiadnych okolností nemohla nechať samu.

„Môžeš ma zaskočiť?“ esemeskovala Eva Caroline.

„Spravím krátky proces,“ odpovedala obhajkyňa priamo z pojednávania.

Eva však musela odísť skôr, ako Caroline stihla prísť, a tak sa stalo, čomu sa všetci snažili predísť. Na štvrtom poschodí zostala Judith so svojim strachom celkom sama.

„Snažíme sa, aby rozlúčka s rodinou bola čo najintímnejšia!“ sľubovala robustná sestrička tvrdým východoeurópskym prízvukom. Len občas vymenila infúziu a priniesla Judith čaj, podozrivo voňajúci rumom.

„Ilegálne, ale dobré,“ zašepkala zdravotná sestra sprisahanecky. „Strach v alkohole rozpustný.“

„Ďakujem vám, sestra...“

Ako že sa to volala? Judith by ju bola rada oslovila menom, ale nemohla si zapamätať krkolomný sled spoluhlások, ktorý čítala na veľkých prsiach českej sestričky.

„Čeština je hrozne skúpa na samohlásky,“ vtipkoval Arne v prvý deň v prekvapivo jasnom momente. „Česi by mohli vyjednávať s Fínmi, aby im dali zopár samohlások.“

Judith sa iba smutne usmievala.

„Naozaj,“ trval na svojom Arne slabým hlasom. „Napríklad také slovo *zmrzlina*. A Fíni? Tí povedia *jäätelöä*.“

Judith ani len netušila, či to je pravda. Veľmi dobre vedela, o čo Arnemu išlo: ešte aj na smrteľnej posteli ju chcel rozveseliť. Až kým celkom nestratil sily.

Judith sa bezradne musela prizerať, ako Arne – stále slabší – klesal do vankúšov, ako sa črty jeho tváre stávali hranatejšími a dych plytším. Ruky sa mu triasli, akoby chceli odletieť. Vysoký mocný muž, do ktorého sa aj napriek šteklivej brade a záľube v kockovaných flanelových košeliach pred piatimi rokmi bezhlavo zaľúbila, mizol každou minútou.

„Vyzerá, že čochvíľa siahne po gitare a začne spievať o whisky, ženách a puškách,“ šepkala Estelle nie práve najtichšie ostatným utorkovým ženám, keď Arneho videli po prvýkrát.

„Moja tvár nemá kontúry a ja zase nemám vkus. To už patrí k mojej osobe,“ kontroval rovnako drzo Arne.

Aj o Judith si Arne myslel to isté, aj ona patrila k nemu. Tridsaťšesť dní potom, čo ju objavil v kníhkupectve medzi knihami o feng-šui a budhizme, sa zosobášili na lodi na Rýne.

„Všetko plynie,“ vyhlásil Arne. „To sa k nám hodí.“ Utorkové ženy neboli jediné, ktoré rýchly sled udalostí prekvapil.

„Veľmi sa z Júlie tešíme,“ trilkovala okrúhla teta v orgovánovom kostýme. Voňala po pravej kolínskej a prípravkom proti moliam.

„Volá sa Judith,“ opravovala tety Caroline. Arne mal veľa tiet. Tvár starej dámy sa sfarbovala do tónu, ktorý ladil s jej kostýmom.

„To nič,“ mávla rukou Estelle. „My sme Antona spoznali tiež iba pred niekoľkými dňami.“

„Arneho,“ karhala ju teta, ktorá nemala zmysel pre Estellin humor.

„Všetko prišlo tak nečakane,“ zhodli sa napokon obidve strany a udivené ešte doplnili: „Kto by si to bol pomyslel.“

„Napríklad ja,“ vyhlásila Judith. „Vedela som už od prvej chvíle, že s Arnem spolu zostaneme.“

A teraz ju osud zaviedol na štvrté poschodie nemocnice.

Vonku sa po dlhšom čase opäť ukázalo slnko, na nemocničných oddeleniach sa začínali návštevné hodiny a na štvrtom poschodí po kvapkách plynul čas. Deväťdesiatpäť minút, kým sa v izbe opäť zastaví sestra, desať minút na čaj, tri minúty, aby Judith upravila Arneho vankúš, trinásť sekúnd, kým sa kvapka s morfiom rozpustí a prenikne do priesvitnej hadičky.

Kde len je tá Caroline? Judith sa potešila každej z utorkových žien. Ich spoločnosť ju utešovala. Eva priniesla rôzne dobroty, Estelle najnovšie pikošky, Kiki dobrú náladu a aj trochu hektickosti. Ale aj tá bola lepšia ako smrteľné ticho, v ktorom Judith iba čakala na poslednú chvíľu.

Z chodby sa ozývali zvuky. Pohrebná služba. Bolo ich počuť už z diaľky. Nemocničné postele vydávali klepotajúce zvuky, pohrebné vozíky sa po linoleu pohybovali na nehučných gumových kolieskach. Najprv bolo počuť ich tiché svišťanie, za ním ťažké kroky príbuzných, ktorí vychádzali z izby nebohého. O jednu až dve hodiny prišli izbu dezinfikovať upratovačky so svojimi škripajúcimi vozíkmi. Potom znovu klepotajúca posteľ. Túto pieseň smrti, ktorej jednotlivé časti nastupovali po sebe ako pri kánone, počula Judith na štvrtom poschodí za posledné dni už viackrát. Bola azda ešte horšia ako Arneho chrapľavý dych.

Keď bol Arne ešte zdravý, mala tisíc želaní. Teraz iba jedno jediné. Ešte raz počuť jeho hlas, jeho uvoľnený smiech a ešte raz cítiť na svojom tele dotyk jeho rúk. Ešte raz, prosím.

Nevedela, ako bude môcť bez neho žiť. Nevedela si predstaviť, že sa zo štvrtého poschodia vráti domov do prázdneho bytu. Ako bude môcť spať v posteli, v ktorej ležali spolu s Arnom? Nikdy to neforemné monštrum v spálni nemala rada.

Aké zvláštne. Judith bude mať čoskoro štyridsať a ešte nikdy si nekúpila vlastnú posteľ. V sedemnástich zanechala doma svoju poschodovú, o ktorú sa delila so svojím o osem

rokov mladším bratom, a nastahovala sa ku Kaiovi. Kai mal dvadsaťsedem rokov a osemdesiat centimetrov široký matrac. Pri každom pohybe si odrela ruku o drsnú stenu, lebo Kai do farby primiešal piliny. „Kvalitná tapeta s drsným povrchom je príliš drahá,“ nepripúšťal nijaké námietky.

Judith by bola radšej zavesila na stenu nejakú pestrú látku, ale byt bol Kaiov. Tak ako boli jeho aj peniaze, aj predstavy o živote, ku ktorým patrili aj tapety s drsným povrchom, šporovlivosť a obrúčky. Pre Kaia musel byť aj sex vypočítateľný. Najprv ju bozkával pozdĺž diagonály až k pupočnej jamke a paralelne k tomu sa prepracoval dlaňou k pravému stehnu. Akoby sa to naučil z nejakej praktickej sexuálnej príručky. Po niekoľkých rokoch spolužitia bola Judith taká premrznutá, že zutekala k Wolfovi do jeho vodnej postele. A neskôr k Arnemu. Keď pršalo, kládol Kai na sedadlá v aute novinový papier. Arne tancoval bosý v parku a umýval si nohy v mláke.

„Teoreticky,“ vydal zo seba Arne s veľkou námahou. Judith sa preľakla. Už niekoľko dní vládlo v izbe ticho a teraz povedal prvé slovo.

„Teoreticky,“ zamrmlal Arne ešte raz, zdvihol ruku a opäť ju vyčerpaný spustil. A hoci Judith vyskúšala všetko, hoci sa nahla k jeho ústam celkom blízko, viac ako to jediné „teoreticky“ už z nich nevyšlo!

Spisovateľ Thomas Mann požadoval na smrteľnej posteli svoje okuliare, Goethe viac svetla a Ježiš údajne nepožadoval vôbec nič. „Je dokonané,“ povedal na kríži, skôr ako sa pobral k svojmu nebeskému otcovi. V Judithiných ušiach to znelo, ako keby päť marketingových expertov muselo dlho premýšľať, aké posledné slová po ukrižovaní zapôsobia najviac. Arneho posledné slovo, jeho posledné posolstvo živým bolo „teoreticky“.

Nedávalo to zmysel. Teóriu stelesňoval Judithin prvý manžel. Arne bol praktickým pôžitkárom a nevyliciteľným optimistom. Naklonený všetkému, čo sa vznášalo medzi zemou a nebom. Bol by sa inak vybral na púť do jaskyne Panny Márie v Lurdoch?

Rozleteli sa dvere a vytrhli Judith z myšlienok. Caroline. Konečne. Konečne! S uľahčením si ponorila hlavu do Carolininho kabáta. Aj keď právnička nebola človekom, ktorý sa dal len tak ľahko objať, Judith bola rada, že už tu nemusí sedieť sama. Caroline svoju priateľku jemne hladkala po chrbte: „Je mi to naozaj ľúto, Judith.“

„Eva musela odísť skôr, kvôli Leninmu zubu. Spadla z bicykla.“

„Kedy sa to stalo?“

Carolinin hlas prezrádzal súcít. Pritom práve ona bola vždy prvá, ktorá nešetrila kritikou, keď sa Eva nechala piliš zneužívať svojou rodinou.

„Už včera poobede, keď Lene prišla zo školy. Ale zubár ju chcel dnes ešte raz skontrolovať.“

„Judith, pýtam sa na Arneho.“

Caroline uprela na Judith svoj zrak. Jej oči, bdelé, múdre a neúplatné, naháňali strach nielen jej súdnym protivníkom, ale niekedy aj Judith. Tá sa, hľadajúc vysvetlenie, obrátila smerom k Arnemu a zbadala, čo Caroline uvidela hneď pri vstupe do dverí. Arne už nedýchal. Tenučká koža obopínajúca jeho tvár nabrala sivastý odtieň. Odišiel potichu. Akoby nechcel Judith naľakať.

Arne Nowak zomrel v utorok predvečer. Zanechal po sebe manželku Judith, trojizbový byt na Blumenthalovej ulici, dva tucty flanelových košiel a jednu časovanú bombu. To si však Arne uvedomil až vtedy, keď už bol uväznený na štvrtom poschodí nemocnice. Vďaka morfiu mu v matnom polospánku len nejasne prebleskla hlavou hrozná myšlienka: pútnický denník, čierny zápisník značky Moleskin, ležal ešte stále v skrini. Bolo to bezpečné miesto. Pokiaľ bol nažive. No a nakoniec naň zabudol.

Jeho neotrasiteľný optimizmus si z neho ešte raz, naposledy, vystrelil: Arne nechcel uveriť, že jeho dni sú spočítané. Každý deň Judith i sebe nahováral, že mu tumor ešte nechá dostatok času. Každú noc prosil v modlitbách o odklad. Prečo tie usvedčujúce poznámky nespálil, keď mal ešte dostatok času a síl? Judith sa nikdy nesmie dozvedieť, čo urobil. Spomienky na spoločne prežité roky nesmú byť poznačené nijakým škrabancom.

Čo ak by Judith našla tú knihu? Čo ak by o tom porozprávala utorkovým ženám? Desať očí vidí viac ako dvoje. Estelle mala slabosť na škandály, Caroline vedela s istotou vycítiť každé klamstvo. Hore na štvrtom poschodí si už Arne ani nedokázal vykresliť dôsledky toho, ak pravda nakoniec predsa len vyjde najavo. Dôsledky nielen pre Judith, ale aj pre ďalšie utorkové ženy.

„Teoreticky...“

„Teoreticky už môžeš začať moje veci vyhadzovať,“ chcel ešte Judith povedať. „Nesmieš sa zťažovať starými vecami!“ Ale myšlienka zmizla ešte skôr, ako ju domyslel do konca.

„Teoreticky,“ povedal a potom stratil niť i koncentráciu. V jednom momente bol presvedčený, že ešte musí vybaviť niečo dôležité, v ďalšom ho už premohla únava. Únava prekryla ako závoj všetky starosti. Mal suché ústa. Bolo mu to jedno. Už nemal chuť ani dýchať.

Niekedy sa cez hmlu tislo von slovo, niekedy na svojej ruke pocítil dotyk Judithinej ruky. Len s námahou zdvihol viečka, uvidel zaslzené Judithine oči a vzápätí na ne zabudol. Nič sa už nedalo zachytiť, žiadna chyba sa už nedala napraviť. A niekedy už ani nevedel, kde sa vôbec nachádzal. Cítil akýsi zvláštny zápach. Bol to *Eckstein Nr. 5*, rýchlo spoznal značku tabaku, ktorý po vojne fajčil jeho starý otec. „Denník, možno by mohol starý otec... mal by som...,“ mávalo mu hlavou. Potom už neprišlo nič.

Arne Nowak zomrel s nejasným pocitom, že na niečo dôležité zabudol. Ukázalo sa, že ho ten pocit neklamal.

Bol to dôstojný pohreb a po ňom pohrebná hostina v Le Jardin. „Mŕtvolne nudné príhovory,“ posťažoval by sa Arne. Ale hostia boli spokojní. Iba Judith hrýzlo svedomie.

Nedokázala sa zbaviť pocitu, že čas s Arnem nevyužila, ako len najlepšie mohla. Trápili ju výčitky, že veľa z ich spoločného času len tak premárnila. Túžila sa vrátiť do začiatkov, keď raňajky i obed strávili spolu v posteli a večer sa milovali na omrvinkách z chleba. Teraz by sa bola rada na tie omrvinky sťažovala!

Šesť mesiacov po Arneho smrti sa Judith zdalo, že klesla úplne na dno. Byť sa jej zdal cudzí bez Arneho hlbokého basu, typického zvuku jeho papúč a bez papierov, ktoré za sebou všade nechával ležať. Veci, ktoré mu patrili a ktoré sa medzitým stali zbytočnými, nedokázala vyhodiť. Ak sa jej to aj podarilo, vytvorilo sa vákuum, medzera, ktorú Judith ničím nevedela vyplniť: prázdny vešiak, opustený pracovný stôl, nepoužívaná polička v kúpeľni. Vyprázdniť Arneho skriňu si do dnešného dňa netrúfla. Teraz pozorne odsunula dvere. Prstami prešla po Arneho koženej bunde, po menčestrovom saku s oválnymi nášivkami na rukávoch, ktoré mal oblečené v kníhkupectve, a nakoniec po jeho košeliach. Kedysi jej tieto nevkusné odevy boli trápne. Teraz voňali sladkými spomienkami. Pozorne vybrala

jednu strašnú hnedo-zeleno-oranžovú flanelku, keď z nej zrazu niečo vypadlo. Nejaký predmet. Kniha. Arneho denník.

Na čierny obal prilepil Arne lepiacou páskou svätý obrázok. Na ňom sa na brehu potoka obklopené ovečkami modlí dievča k mariánskemu zjaveniu. Judith ten príbeh poznala. Bola to mlynárova dcéra Bernadetta Soubirousová, ktorej sa pred vyše sto päťdesiatimi rokmi zjavila svätá Panna Mária. Na mieste zjavení sa dnes nachádzalo pútnické miesto Lurdy, kam denne prichádzali tisíce pútnikov, aby sa posilnili a vyliečili. Aj Arne bol takým pútnikom.

Dva roky predtým, ako Arnemu diagnostikovali rakovinu, začal svoju púť do Santiaga di Compostela. Z kolínskeho bytu až k západnému portálu impozantnej katedrály s hrobom apoštola Jakuba to bolo dvetisícštyristo kilometrov. Arne si púť rozdelil na jednotlivé dvoj- až trojtýždňové etapy. Ako učiteľ odbornej školy mal oveľa viac prázdnin ako Judith, ktorá v tom čase pracovala na recepcii Kolínskeho centra terapie, zastrešujúceho ordinácie rôznych terapeutov, od fyzikálneho až po rečového. Po Arneho smrti Judith napriek nesúhlasu priateľiek podala výpoveď.

Arne si cestu do Santiaga di Compostela naplánoval na niekoľko rokov. Poznámky k jednotlivým miestam, ktoré počas svojho putovania navštívil, si podrobne zapisoval do svojho denníka. Sem-tam ukázal svojej manželke stránku, na ktorej bola nalepená pohľadnica alebo obrázok či báseň. Judith medzitým na denník zabudla. Teraz sa pre ňu stal najdôležitejším dedičstvom, ktoré Arne po sebe zanechal. Listovala v zápiskoch, ponorená do Arneho pútnických zážitkov.

Arneho myšlienky Judith tak pohltili, že nevnímala ani zvonenie telefónu.

Stránku za stránkou s ním putovala po Jakubskej ceste, až kým sa text náhle neskončil uprostred vety. Od chvíle, keď Arnemu diagnostikovali rakovinu, sa pre neho Santiago di Compostela stalo nedosiahnuteľným. Trasu si teda prispôbil. Jeho cieľom a zároveň nádejou sa stali Lurdy, ktoré ležali na jednej z vedľajších trás Jakubskej cesty. Čierny zápisník ho sprevádzal aj na tejto poslednej ceste a ako východisko si zvolil Narbone Plage vo Francúzsku. Vtedy si predsavzal, že prejde štyristotridsať kilometrov, a rozdelil si ich na sedemnášť etáp. Posledných päťdesiat strán v denníku zostalo nepopísaných a myšlienka na to, čo nasledovalo, zasiahla Judith ako blesk. Arne dúfal, že ho Bernadettin prameň vylieči. Do Lúrd však nikdy nedošiel, svoju púť musel prerušiť. O šesť týždňov nato zomrel.

Počas mesiacov po Arneho smrti sa Judith nachádzala v akomsi stave meravosti. Boli dni, keď dokázala iba to najdôležitejšie: nadýchnuť sa. Vydýchnuť. Nadýchnuť sa. Vydýchnuť. Ale teraz už vedela celkom jasne, čo musí urobiť.